

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 18/2015-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. mája 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza o sťažnosti [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou HPP s. r. o., Záhradnícka 30, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Pavla Haulíka, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 32 S 5/2014 z 26. septembra 2014, za účasti Okresného súdu Bratislava III takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDACTED] podľa čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 32 S 5/2014 z 26. septembra 2014 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 340,90 € (slovom tristoštyridsať eur a deväťdesiat centov) na účet jej právneho zástupcu Advokátskej kancelárie HPP s. r. o., Záhradnícka 30, Bratislava, konajúcej prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Pavla Haulíka, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], Nový Svet 32 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 32 S 5/2014 z 26. septembra 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako nezávislá kandidátka na starostku obce Nový Svet (ďalej len „obec“), ako aj na poslankyňu obecného zastupiteľstva obce predložila svoje kandidátne listiny spolu s petíciami, v ktorých jej kandidatúru na tieto funkcie podporilo 23 voličov. Obec mala v tom čase 85 obyvateľov, preto v zmysle zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) bolo potrebné, aby jej kandidatúru v petícii podporilo minimálne 20 voličov.

Miestna volebná komisia v obci rozhodnutím č. 172/2014 z 24. septembra 2014 nezaregistrovala kandidátnu listinu sťažovateľky na funkciu starostky obce a rozhodnutím

č. 173/2014 z 24. septembra 2014 nezaregistrovala kandidátnu listinu sťažovateľky na funkciu poslankyne obecného zastupiteľstva obce.

Podľa sťažovateľky volebná komisia svoje rozhodnutia odôvodnila tým, že petičná listina bola v zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) neúplná. Citujúc odôvodnenia rozhodnutí volebnej komisie uvádza, že chýba *„na troch listoch petície podpis nezávislého kandidáta. Z 23 podpísaných voličov na petícii je platných iba 13 voličov podporujúcich petíciu... V 9 prípadoch nie je uvedená adresa trvalého pobytu voliča, je nečitateľná čo nemožno brať do úvahy v súlade s § 4 ods. 6. V jednom prípade nie je správne uvedená adresa.“*.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka podala okresnému súdu návrh na vydanie rozhodnutia o jej zaregistrovaní ako kandidátky na starostu a tiež na poslankyňu obecného zastupiteľstva obce podľa § 250zb Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Okresný súd rozhodol napadnutým uznesením č. k. 32 S 5/2014-18 z 26. septembra 2014 tak, že jej návrh zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

„Odôvodnenie vyššie uvedeného uznesenia sa však zaoberá výlučne kandidátnou listinou sťažovateľky pre voľby do miestneho zastupiteľstva, pričom v ňom nie je žiadna zmienka o kandidátnej listine na funkciu starostky obce. Vzhľadom na petit podaného návrhu a výrok predmetného uznesenia je však zrejmé, že súd zamietol registráciu obidvoch kandidátnych listín, keďže návrh sťažovateľky bol zamietnutý v celom rozsahu.“

... jediným dôvodom na odmietnutie registrácie kandidátnej listiny sťažovateľky bola skutočnosť, že petičné hárky, ktoré boli priložené k jej kandidátnej listine, neobsahovali podpis samotnej sťažovateľky ako kandidátky, na podporu ktorej boli petičné hárky podpísané. Takéto rozhodnutie súdu však nemá žiadnu oporu v našom právnom poriadku a došlo ním k porušeniu vyššie uvedených základných práv sťažovateľky... Vzhľadom na chýbajúce odôvodnenie vo vzťahu ku kandidátnej listine na funkciu starostky môžeme len

predpokladať, že súd mienil rovnako rozhodnúť vo vzťahu k obidvom kandidátnym listinám, keďže boli z hľadiska údajných nedostatkov v podstate rovnaké.

Petíciou prikladanou ku kandidátnej listine nezávislého kandidáta do orgánov miestnej samosprávy by tak mali byť iba petičné hárky (pri použití pojmov uvedených v Petičnom zákone) s dostatočným počtom podpisov voličov. Náležitosti týchto petičných hárkov, resp. petície sú výslovne upravené v cit. ust. § 16 ods. 9 veta tretia a v cit. ust. § 21 ods. 2 veta tretia a piata Zákona o komunálnych voľbách, v zmysle ktorých sa má pri každom podpise uviesť meno a priezvisko voliča, dátum narodenia voliča a trvalý pobyt, ktorým sa rozumie názov obce, názov ulice, ak sa obec člení na ulice, a číslo domu.

Tieto zákonné ustanovenia (a ani žiadne iné) nevyžadujú, aby súčasťou takýchto petičných hárkov, resp. petície mali byť aj určité údaje o kandidátovi, na podporu ktorého je petícia určená alebo podpis kandidáta. Kandidát na poslanca sa totiž podpisuje len na kandidátnu listinu (cit. ust. § 16 ods. 4 Zákona o komunálnych voľbách) a kandidát na starostu na vyhlásenie podľa cit. ust. § 16 ods. 8 Zákona o komunálnych voľbách (cit. ust. § 21 ods. 3 Zákona o komunálnych voľbách), avšak na petičné hárky (petíciu) predloženú k svojej kandidatúre sa už len prípadne môže (ale nemusí) podpísať ako volič, keďže zákon nevyklučuje, aby kandidát podporil ako volič aj vlastnú kandidatúru. Miestna volebná komisia v Novom Svete a následne aj Okresný súd Bratislava III však takéto podpisy sťažovateľky v rozpore so zákonom vyžadovali a pre ich absenciu zamietli registrovať obidve jej kandidátne listiny.

Dovoľujeme si zdôrazniť, že obsahové náležitosti petície na podporu kandidatúry nezávislého kandidáta vo voľbách do orgánov miestnej samosprávy sú špeciálne vymedzené v cit. ust. § 16 ods. 9, resp. v cit. ust. § 21 ods. 2 Zákona o komunálnych voľbách a Petičný zákon môže byť na náležitosti takejto petície sui generis použitý len podporne, a to najmä pre vymedzenie formálnych náležitostí petície (napr. požiadavka písomnej formy, čitateľnosti údajov a pravdivosti údajov). Petičný zákon však nemôže rozširovať požiadavky na náležitosti takejto petície, pokiaľ sú tieto požiadavky špeciálne (osobitne) upravené v Zákone o komunálnych voľbách.

Ak teda Zákon o komunálnych voľbách neurčuje, že by nezávislý kandidát mal podpísať každý jeden petičný hárok, ktorý predkladá k svojej kandidátnej listine, nemožno

takúto povinnosť vyvodzovať z Petičného zákona. Navyše, Petičný zákon v jeho cit. ust. § 4 ods. 4 vyžaduje na petičných hárkoch okrem údajov o podporovateľoch petície a ich podpisov len údaje o osobe, ktorá je určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy, avšak ani v jej prípade nevyžaduje jej podpis na každom jednom petičnom hárku... Podotýkame pritom, že žiadne zákonné ustanovenie neurčuje, že by sa nezávislý kandidát mal považovať pre účely predkladania petície za osobu určenú na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy podľa Petičného zákona a preto nemožno od neho ani pri extenzívnom výklade cit. ust. § 16 ods. 9, resp. cit. ust. § 21 ods. 2 Zákona o komunálnych voľbách vyžadovať, aby na petičných hárkoch uvádzal údaje, ktoré cit. ust. § 4 ods. 4 Petičného zákona predpisuje výlučne osobe určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy.

Na petičných hárkoch sťažovateľky je jednoznačne uvedené, že ide o hárky určené na podporu jej kandidatúry vo voľbách starostu, resp. do obecného zastupiteľstva a na týchto hárkoch je uvedený dostatočný počet podpisov voličov, ktorí podporili sťažovateľkinu kandidatúru. Predložené kandidatúry, vrátane petičných hárkov (petície) spĺňajú všetky náležitosti vyžadované cit. ust. § 16 ods. 4 a 9, resp. cit. ust. § 21 ods. 2 a 3 Zákona o komunálnych voľbách...

... súd na právne odôvodnenie svojho rozhodnutia použil cit. ust. § 4 ods. 1 Petičného zákona, z ktorého vyvodzoval vyššie uvedenú neexistujúcu požiadavku na podpísanie každého jedného petičného hárku nezávislým kandidátom (sťažovateľkou). Cit. ust. § 4 ods. 1 Petičného zákona však upravuje výlučne požiadavky na osoby podporujúce petíciu, keď stanovuje, k akým údajom má fyzická osoba alebo osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby pripojiť svoj podpis... táto všeobecná právna úprava je pre voľby do orgánov miestnej samosprávy neaplikovateľná, keďže je špeciálne upravená v cit. ust. § 16 ods. 9, resp. v cit. ust. § 21 ods. 2 Zákona o komunálnych voľbách...

Absolútnym nedostatkom napadnutého uznesenia... je absencia odôvodnenia rozhodnutia o zamietnutí návrhu na registráciu kandidátnej listiny pre voľby starostu.

... pokiaľ by aj kandidátka listina sťažovateľky mala mať vytýkané formálne nedostatky (čo však v skutočnosti nemala), miestna volebná komisia ju v zmysle ust. § 5 ods. 5 Petičného zákona mala vyzvať na ich odstránenie... Miestna volebná komisia však

v tomto smere nevykonala žiadny úkon, keď nevyzvala sťažovateľku na odstránenie domnelých nedostatkov ňou predloženej petície a touto otázkou sa nezaoberal ani Okresný súd Bratislava III. Pri nečinnosti miestnej volebnej komisie pritom zjavne išlo o účelový postup, keďže pre voľby starostu obce zaregistrovala len jediného kandidáta... a pre voľby do obecného zastupiteľstva, ktoré pozostáva z 5 poslancov, zaregistrovala presne 5 kandidátov...“

Na tomto základe sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné práva [redacted] priamo sa zúčastňovať na správe verejných vecí podľa ust. Čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa ust. Čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a na súdnu ochranu podľa ust. Čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava III č. 32 S 5/2014-18 zo dňa 26. 9. 2014 porušené boli.

... zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. 32 S 5/2014-18 zo dňa 26. 9. 2014 a vec vracia Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

... Okresný súd Bratislava III je povinný zaplatiť [redacted] finančné zadostučinenie vo výške 2.000 €, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť [redacted] na účet jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 340,90 €, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Primerané finančné zadostučinenie sťažovateľka žiada z dôvodu „vynaloženia značného úsilia na kandidatúru vo voľbách do orgánov miestnej samosprávy, ktoré bolo zmarené protiprávnym postupom miestnej volebnej komisie a následne aj Okresného súdu Bratislava III, ktorý nedokázal rozoznať nesprávnosť postupu miestnej volebnej komisie (kde by bolo možné akceptovať nižší stupeň právneho vedomia ako na súde, keďže jej členovia nemusia mať právne vzdelanie) a z neexistujúcich dôvodov zamietol návrh sťažovateľky na registráciu jej kandidátnych listín“.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní uznesením z 15. januára 2015 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril k sťažnosti. Právny zástupca sťažovateľky a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril v prípise sp. zn. Spr. 3183/2015 z 30. marca 2015 v ktorom uviedol, že z *„vecnej stránky sa s obsahom ústavnej sťažnosti stotožňujem“*. K prípisu predsedu okresného súdu pripojil aj stanovisko zákonnej sudkyne z 12. marca 2015. Zákonná sudkyňa zhrnula doterajší priebeh konania, k argumentácii sťažovateľky v sťažnosti sa nevyjadrila.

Sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu v podaní z 15. apríla 2015 podala stanovisko k vyjadreniu predsedu okresného súdu. Uviedla, že k vyjadreniu nemá výhrady, *„nakoľko tento súd sa z vecnej stránky stotožnil s obsahom... ústavnej sťažnosti“*.

Vyjadrenie zákonnej sudkyne... obsahuje len skutkový popis veci tak, ako bola prejednávaná v súdnom konaní... Nakoľko vo vyjadrení zákonnej sudkyne absentuje názor na podanú ústavnú sťažnosť, bolo by zjavne nadbytočné osobitne podávať stanovisko aj k tomuto vyjadreniu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorá určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (II. ÚS 1/95, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva a slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00). Ako ústavne nesúladne (porušujúce základné práva sťažovateľa) ústavný súd hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky napr. III. ÚS 150/99).

Súčastou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument účastníka konania. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné.

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy právneho poriadku Slovenskej republiky. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (II. ÚS 249/2011).

Ústavný príkaz konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon vyjadrený v čl. 2 ods. 2 ústavy, zaväzuje všetky orgány verejnej moci vrátane súdov rozhodujúcich o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov. Tento ústavný príkaz zaväzuje orgány verejnej moci pri ich akejkolvek činnosti a zvlášť vtedy, ak výkonom svojich kompetencií poskytujú ochranu základným právam

a slobodám fyzických osôb a právnických osôb, rešpektujúc pritom princípy právneho štátu (čl. 1 ods. 1 prvej vety ústavy).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 30 ods. 1 ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov...

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľky predovšetkým zoberal do úvahy, že namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu, ktoré je v demokratickej spoločnosti natoľko závažné, že pri jeho výkone neprichádza do úvahy (zo strany súdov) ani jeho zužujúci výklad a ani také formálne interpretačné postupy, následkom ktorých by mohlo byť jeho neodôvodnené (svojvoľné) obmedzenie, či dokonca popretie (IV. ÚS 102/08).

Výklad a aplikácia práva všeobecnými súdmi musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

V súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy poukazuje ústavný súd na to, že tieto základné práva sú kľúčovými politickými právami, ktoré súvisia s charakterom Slovenskej republiky ako demokratického a právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy ústavný súd poznamenáva, že z jeho doterajšej rozhodovacej praxe vyplýva, že orgány zabezpečujúce prístup k voleným a iným verejným funkciám porušia čl. 30 ods. 4 ústavy aj tým, že „sťažia, uľahčia alebo znemožnia uchádzanie sa o funkciu“ (III. ÚS 75/01), resp. že nezabezpečia „objektívitu konania“ (II. ÚS 9/00, III. ÚS 23/00). V tejto súvislosti ústavný súd uviedol (II. ÚS 5/03), že „v právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci... postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektivitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie a ochrana každého základného práva alebo slobody musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečená reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe. Táto požiadavka sa dotýka každého úkonu orgánu verejnej moci, ktorý priamo alebo aspoň sprostredkovane súvisí s ochranou alebo uplatňovaním základného práva alebo slobody.“ Podobne vo veci sp. zn. PL. ÚS 35/03 ústavný súd uviedol: „... subjektom tohto práva je každý občan Slovenskej republiky, ktorý sa o volenú funkciu uchádza. Obsahom uvedeného práva je aj predpoklad, že jednotliví voliči budú mať možnosť odovzdať svoj hlas v prospech niektorého z kandidátov za rovnakých podmienok vrátane možnosti dostať sa k informáciám o jednotlivých kandidátoch rovnakým spôsobom.“

Základným interpretačným pravidlom pre zákony, ktoré bližšie upravujú výkon politických práv, je čl. 31 ústavy. Podľa tohto ustanovenia zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Toto ustanovenie ústavy má priamu spojitosť so všetkými politickými právami vyjadrenými v ústave a svojou povahou ovplyvňuje formovanie politických síl v demokratickej spoločnosti. Slobodná súťaž politických síl nachádzajúca výraz predovšetkým vo voľbách je základným predpokladom fungovania demokratického štátu (PL. ÚS 19/98).

Podľa judikatúry ústavného súdu ako ústavne nesúladne (porušujúce základné práva) ústavný súd hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky napr. III. ÚS 150/99). K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010).

Materiálny prístup pri výklade a aplikácii volebných zákonov a pri hodnotení porušení volebných zákonov je potrebné aplikovať v celom volebnom procese, t. j. aj v štádiu predkladania kandidátnych listín a hodnotenia toho, či kandidát splnil zákonné predpoklady na zaregistrovanie ako kandidáta pre voľby starostu obce, prípadne poslanca obecného zastupiteľstva.

V prerokúvanom prípade miestna volebná komisia rozhodnutím č. 172/2014 z 24. septembra 2014 nezaregistrovala sťažovateľku ako kandidátku na starostku obce a rozhodnutím č. 173/2014 z 24. septembra 2014 ju nezaregistrovala ako kandidátku na poslankyňu obecného zastupiteľstva. Svoje rozhodnutia odôvodnila zhodne:

„Predložená petičná listina je neúplná, v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb... chýba na troch listoch petície podpis nezávislého kandidáta.

Z 23 podpísaných voličov na petícii je platných iba 13 voličov... V 9 prípadoch nie je uvedená adresa trvalého pobytu voliča, je nečitateľná čo nemožno brať do úvahy v súlade s § 4 ods. 6. V jednom prípade nie je správne uvedená adresa.“

Rozhodnutia miestnej volebnej komisie preskúmal na základe návrhu sťažovateľky okresný súd a napadnutým uznesením jej návrh zamietol. V odôvodnení uviedol:

„Súd riadne preskúmal priložené petičné hárky kandidáta a dospel k záveru, že obligatórne skutočnosti, ktoré taxatívne vymenúva zákon nie sú v petičnej listine navrhovateľky uvedené a teda nezávislý kandidát nepreukázal, dostatočnú podporu voličmi. Petičné hárky neobsahujú podpis fyzickej osoby, ktorá petíciu predkladá a teda nespĺňa obligatórne náležitosti a súd nemôže takéto petičné hárky uznať.

Súd nepovažuje rozhodnutie volebnej komisie týkajúce sa nečitateľnosti údajov uvedených v petícii za správne, vzhľadom na skutočnosť, že všetky údaje uvedené v petičných hárkach sú pre súd zrozumiteľné a čitateľné.

Skutočnosti týkajúce sa nepravdivých údajov vzhľadom na to, že nie je komisiou uvedené o ktorú osobu sa jedná nemohol súd preskúmať, súd sa nimi ani zaoberať nebude a preskúmanie tejto skutočnosti nepovažuje za potrebné vzhľadom na skutočnosť, že už prvý z dôvodov (nepodpísanie petičných hárkov fyzickou osobou, ktorá petíciu predkladá) spôsobil, že rozhodnutie volebnej komisie bolo správne.

Vzhľadom na skutočnosť, že v petičných listinách nebol podpis fyzickej osoby a teda petičná listina nebola v súlade s § 4 ods. 1 zák. č. 85/1990 Zb. o petičnom práve súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľka namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy napadnutým uznesením okresného súdu. V rámci svojej argumentácie namieta výklad § 4 ods. 1 zákona o petičnom práve. Podľa sťažovateľky z tohto ustanovenia zákona o petičnom práve a ani z iného právneho predpisu nemožno riadnym výkladom vyvodiť takúto povinnosť. Sťažovateľka mala povinnosť podpísať len kandidátnu listinu, prípadne vyhlásenie podľa § 16 ods. 8 zákona o voľbách, avšak nie jednotlivé podpisové hárky. Výklad okresného súdu v tomto smere považuje za formalistický a môže viesť k absurdným záverom (napr. potreba podpísať 10 000 podpisových hárkov pri petícii na vyhlásenie referenda).

Sťažovateľka namieta, že ak by aj mala povinnosť podpísať podpisové hárky, okresný súd nijako nezohľadnil § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, podľa ktorého ju miestna volebná komisia mala vyzvať na odstránenie nedostatkov petície.

Sťažovateľka tiež tvrdí, že okresný súd svoje uznesenie riadne neodôvodnil, pretože sa nijako nevysporiadal s rozhodnutím miestnej volebnej komisie o jej nezaregistrovaní ako kandidátky na starostku obce.

Podľa § 16 ods. 4 zákona o voľbách kandidátna listina nezávislého kandidáta obsahuje meno a priezvisko, akademický titul, vek, povolanie, trvalý pobyt a podpis kandidáta.

Podľa § 16 ods. 9 zákona o voľbách súčasťou kandidátnej listiny nezávislého kandidáta je petícia podpísaná voličmi podporujúcimi jeho kandidatúru. Potrebný počet podpisov podľa veľkosti obce je uvedený v prílohe k tomuto zákonu. V petícii sa pri každom podpise uvedie meno a priezvisko voliča, dátum narodenia voliča a trvalý pobyt, ktorým sa rozumie názov obce, názov ulice, ak sa obec člení na ulice, a číslo domu. Počet obyvateľov obce zverejní obec spôsobom v mieste obvyklým najneskôr 85 dní pred dňom volieb.

Podľa § 17 ods. 1 písm. f) zákona o voľbách miestna volebná komisia predložené kandidátne listiny preskúma a nezaregistruje kandidáta, ak chýba alebo je neúplná petícia podľa § 16 ods. 9.

Podľa § 21 ods. 2 zákona o voľbách kandidovať na funkciu starostu (primátora) môžu aj nezávislí kandidáti. Nezávislý kandidát doručí svoju kandidátnu listinu v dvoch rovnopisoch zapisovateľovi miestnej volebnej komisie najneskôr 55 dní pred dňom volieb. Súčasťou kandidátnej listiny nezávislého kandidáta je petícia podpísaná voličmi podporujúcimi jeho kandidatúru. Potrebný počet podpisov podľa veľkosti obce je uvedený v prílohe k tomuto zákonu. V petícii sa pri každom podpise uvedie meno a priezvisko voliča, dátum narodenia voliča a trvalý pobyt, ktorým sa rozumie názov obce, názov ulice, ak sa obec člení na ulice, a číslo domu.

Podľa § 21 ods. 3 zákona o voľbách kandidátna listina obsahuje meno, priezvisko a akademický titul, vek, povolanie, trvalý pobyt kandidáta a názov politickej strany, ktorá kandidáta navrhla, alebo údaj o tom, že ide o nezávislého kandidáta. Ku kandidátnej listine sa pripojí vyhlásenie podľa § 16 ods. 8 zákona o voľbách.

Podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o voľbách miestna volebná komisia predložené kandidátne listiny preskúma a nezaregistruje kandidáta, ak chýba alebo ak je neúplná petícia podľa § 21 ods. 2.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o petičnom práve každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy (ďalej len „orgán verejnej správy“) so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami (ďalej len „petícia“).

Podľa § 3 ods. 4 zákona o petičnom práve ak nie je vytvorený petičný výbor, musí sa v petícii určiť osoba, ktorá dovŕšila vek 18 rokov, na styk s orgánom verejnej správy.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o petičnom práve každý má právo spôsobom neodporujúcim zákonu vyzývať iné osoby, aby svojím podpisom petíciu podporili. Fyzická osoba čitateľne uvedie svoje meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu a k týmto údajom pripojí svoj podpis. ... Ak osobitný predpis ustanovuje najnižší počet osôb podporujúcich petíciu alebo vek osôb podporujúcich petíciu, uvedie sa čitateľne k údajom o osobe podporujúcej petíciu aj dátum jej narodenia. Osobám podporujúcim petíciu sa musí umožniť, aby sa s obsahom petície riadne oboznámili pred jej podpísaním.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve ak podpisové hárky neobsahujú text petície, musia byť označené tak, aby bolo zrejmé, aká petícia sa má podporiť podpismi; na každom podpisovom hárku musí byť uvedené meno, priezvisko a úplná adresa trvalého pobytu osoby, ktorá je určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy.

Podľa § 5 ods. 1 zákona o petičnom práve petícia musí byť písomná, označená slovom petícia a musí obsahovať predmet verejného alebo iného spoločného záujmu a údaje uvedené v § 4 ods. 1 zákona o petičnom práve o tom, kto ju podáva; ak petíciu podáva petičný výbor, uvedú sa údaje uvedené v § 4 ods. 1 zákona o petičnom práve o každom jeho členovi. Osoba určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy podľa § 3 ods. 3 alebo 4 zákona o petičnom práve pripojí v petícii k menu, priezvisku a adrese trvalého pobytu aj podpis.

Podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve ak petícia nemá náležitosti podľa odseku 1, príslušný orgán verejnej správy bezodkladne vyzve osobu, ktorá petíciu podala, aby odstránila nedostatky petície v lehote najneskôr do 30 pracovných dní od doručenia výzvy, s poučením o následku ich neodstránenia. Ak osoba, ktorá petíciu podala, v tejto lehote nedostatky neodstráni, orgán verejnej správy petíciu odloží.

Jedným z predpokladov pre zaregistrovanie nezávislého kandidáta pre voľby do obecného zastupiteľstva alebo pre voľby starostu je preukázanie, že jeho kandidatúru podporuje zákonom predpísaný počet voličov v príslušnej obci. Splnenie tejto zákonnej

podmienky preukazuje kandidát petíciou, ktorá je súčasťou kandidátnej listiny (§ 16 ods. 9, § 21 ods. 2 zákona o voľbách).

Všeobecné náležitosti petície upravuje zákon o petičnom práve, ktorý v § 1 ods. 1 upravuje, že petíciou sú žiadosti, návrhy a sťažnosti vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu (hmotné vymedzenie petície).

Formálne vymedzenie petície upravuje § 5 ods. 1 a 5 zákon o petičnom práve. Podľa uvedených ustanovení petícia je písomná, a obsahuje

- označenie petície,
- predmet verejného alebo iného spoločného záujmu (petícia v hmotnom význame),
- zákonom vymedzené údaje o subjektoch, ktoré podávajú petíciu (údaje o osobách, ktoré podávajú petíciu ako jednotlivé osoby alebo ako členovia petičného výboru),
- zákonom vymedzené údaje o osobe určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy,
- podpis osoby, ktorá predkladá petíciu resp. osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy a
- číselný údaj, ktorý vymedzuje počet priložených podpisových hárkov.

Zo znenia zákona o petičnom práve vyplýva, že súčasťou petície vo formálnom zmysle sú podpisové hárky (porovnaj napr. § 4 ods. 2, § 4 ods. 4, § 4 ods. 5), t. j. hárky, na ktorých osoby prejavia zákonom predpísaným spôsobom svoju vôľu podporiť petíciu (petíciu v hmotnom význame) – podpisom a čitateľným uvedením zákonom ustanovených údajov. Podľa § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve podpisové hárky musia obsahovať

- text petície, alebo musia byť označené tak, aby bolo zrejmé, aká petícia sa má podporiť podpismi,
- meno, priezvisko a úplná adresa trvalého pobytu osoby, ktorá je určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy,
- číselný údaj, ktorý vyjadruje poradie podpisového hárku.

Z § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve vyplýva, že ak petícia (vo formálnom zmysle, pozn.) nemá náležitosti podľa § 5 ods. 1 zákona o petičnom práve, orgán verejnej správy bezodkladne vyzve osobu, ktorá petíciu podala, aby odstránila nedostatky petície v lehote najneskôr do 30 pracovných dní od doručenia výzvy, s poučením o následku ich neodstránenia. Orgán verejnej správy petíciu odloží, ak osoba, ktorá petíciu podala, v tejto lehote nedostatky neodstráni.

Z ustanovení zákona o voľbách je zrejmé, že tento zákon osobitne vymedzuje náležitosti, ktoré sa týkajú podpisových hárkov. V súvislosti s petíciou zákon o voľbách vymedzuje

- osoby, ktoré sú oprávnené podpísať petíciu a právne účinným spôsobom podporiť kandidatúru nezávislého kandidáta (voliči v zmysle § 2 zákona o voľbách),
- minimálny počet voličov, v závislosti od počtu obyvateľov obce, ktorí musia petíciu podpísať.

Zákon o voľbách tiež ustanovuje náležitosti prejavu vôle voliča na petícii (podpisových hárkoch, pozn.), t. j. akým spôsobom má volič prejaviť svoju vôľu podporiť kandidatúru nezávislého kandidáta.

Predkladateľ petície, resp. osoba určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy má v zmysle § 5 ods. 1 zákona o petičnom práve povinnosť podpísať petíciu vo formálnom zmysle. Okresný súd sa v odôvodnení nijako nevysporiadal s touto povinnosťou a ani s tým, ako uvedené ustanovenie aplikovať pri petícii na podporu nezávislého kandidáta, napr. či je potrebné predložiť k podpisovým hárkom aj petíciu vo formálnom zmysle, či úlohu petície vo formálnom zmysle v tomto prípade plní kandidátna listina, ktorú musí nezávislý kandidát podpísať (§ 16 ods. 4 zákona o voľbách), alebo na splnenie tejto povinnosti stačí, ak predkladateľ petície podpíše podpisový hárok, ktorý je prvý v poradí. Z tohto hľadiska je potrebné napadnuté uznesenie okresného súdu považovať za nedostatočne odôvodnené.

Okresný súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nevysporiadal v zákone o petičnom práve ustanovenou povinnosťou príslušného orgánu verejnej správy vyzvať predkladateľa petície na odstránenie jej nedostatkov podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, ako ani s tým, či uvedené ustanovenie zákona o petičnom práve je potrebné aplikovať pri skúmaní náležitostí petície nezávislého kandidáta v doslovnom gramatickom znení zákona o petičnom práve, prípadne či ho treba aplikovať primeraným spôsobom vzhľadom na jej špecifickú funkciu vo voľbách „priznanú“ jej zákonom o voľbách. Z predloženého súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Z predloženého súdneho spisu okresného súdu však nevyplýva, či pred svojím rozhodnutím okresný súd zisťoval, či miestna volebná komisia vyzvala sťažovateľku na odstránenie vytýkaných nedostatkov petície; sám okresný súd sťažovateľku na ich odstránenie podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve nevyzval. Ani z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu nevyplýva, prečo nepovažoval okresný súd za potrebné vyzvať sťažovateľku na odstránenie nedostatkov petície, hoci túto skutočnosť považoval pre svoje rozhodnutie v danej veci za právne významnú, dokonca rozhodujúcu. Podľa názoru ústavného súdu na jednej strane postupoval okresný súd vo vzťahu k sťažovateľke prísne formálnoprávne, na druhej strane bol vo vzťahu k vlastnému postupu z tohto hľadiska značne benevolentný.

Podľa názoru ústavného súdu je právny záver okresného súdu o tom, že petícia sťažovateľky nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, založený na zjavne nesprávnej a formalistickej interpretácii relevantných ustanovení zákona o petičnom práve, ktoré sú v doslovnom gramatickom znení na danú situáciu neaplikovateľné, a z tohto dôvodu napadnuté uznesenie okresného súdu je ústavne neudržateľné. Ústavný súd preto rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, ktoré upravuje právo na súdny prieskum rozhodnutia orgánu verejnej správy. Základné právo podľa čl. 46 ods. 2 ústavy predstavuje osobitný prípad základného práva na súdnu ochranu, ktoré v sebe inkorporuje všetky jednotlivé atribúty práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavne súladné uplatnenie základného práva podľa

čl. 46 ods. 2 ústavy v sebe zahŕňa právo na prístup k súdu a aj právo na to, aby konanie, v rámci ktorého sa súdny prieskum napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy realizuje, zahŕňalo všetky atribúty tvoriace obsah základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd tiež dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu z 26. septembra 2014 došlo aj k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy, pretože okresný súd napadnutým uznesením znemožnil sťažovateľke, aby sa uchádzala o funkciu starostky a tiež o funkciu poslankyne obecného zastupiteľstva vo voľbách do orgánov samosprávy obce vyhlásených na 15. november 2014.

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu z 26. septembra 2014 boli porušené základné práva sťažovateľky podľa čl. 30 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy. Nevyhoviel však návrhu sťažovateľky na to, aby zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec okresnému súdu (bod 4 výroku tohto nálezu). Tento návrh považoval ústavný súd v čase svojho rozhodovania za právne bezvýznamný z toho dôvodu, že okresný súd už nemôže svojím postupom, prípadne rozhodnutím v prospech sťažovateľky zasiahnuť do právoplatných výsledkov volieb do orgánov samosprávy obce.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na okolnosti predmetnej veci, na to, že následok, ktorý vznikol napadnutým uznesením okresného súdu, ktorý spočíval v tom, že sťažovateľke bolo znemožnené sa uchádzať o funkciu starostky obce, resp. poslankyne obecného zastupiteľstva obce, ústavný súd priznal sťažovateľke sumu 2 000 €, ktorá je podľa názoru ústavného súdu primeraná konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci (bod 2 výroku tohto nálezu).

Sťažovateľka tiež žiadala úhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom. Sťažovateľka si uplatnila úhradu trov konania v sume 340,90 €.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom, ktoré vzniknú účastníkovi konania, uhradza účastník konania zo svojho.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľky úhradu trov konania v uplatnenej sume, t. j. 340,90 € v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to odmenu za 2 úkony právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2014 v sume 134 € (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky) a náhrady hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume 8,04 € (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 284,08 €. Keďže právny zástupca je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2015